

№ 279.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Franciszka Ks.
Sr. św. Barbary P. M.
Czw. św. Sabby Op.
Piąt. św. Mikołaja B.
Sob. św. Ambrożego.
Niedz. Niep. Pocz. M.
Pon. św. Waleryi P.

Wschód słońca godz. 7 m. 51
Zachód słońca godz. 5 m. 48
Dług dnia godz. 8 m. 57
Ubyło „ godz. 7 m. 47

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi
ul. Przejazd № 3.
Telefona № 595.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 3 grudnia 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZENI: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i kroniki po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dniu świątecznym, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

WARSZAWA, Nowy Świat Nr. 22, tel. 193-28, I piętro, front. 3785

„SZTUKA” obecnie WYSTAWA Gwiazdkowa obrazów, wejście 15 kop.

Teatr Popularny Dziś „LILIE” dramat w 4 akt. Jutro we środę „Grzeszna noc” komedia w 3-ach aktach.
przy ul. Konstantynowskiej 16. we wtorek

DLA UŁATWIENIA STOSOWANIA POPULARNEGO FRANCUSKIEGO ŚRODKA NA ZATWARDZENIE SPRZEDAJEMY MAŁE PUDEŁKA

20 PIGULEK
50 PIGULEK

3.3 Pigulek wieczorem przed kolacją
5.0 Pigulek także również jak i większe po 50 pigulek
Znajdują się we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

O stowarzyszenie sklepikarzy chrześcijan.

W ostatnim dziesiątku lat powstało w Łodzi wiele nowych stowarzyszeń, związków i towarzystw wzajemnej pomocy, które przyczyniły się do rozwoju różnych gałęzi przemysłu i rzemiosła krajowego.

Z pośród wszystkich gałęzi prac zawodowych najbardziej może potrzebuje wzajemnej pomocy, wzajemnego zrzeszenia się, nasz handel drobny, który dotąd znajduje się w powiśkach.

Łódź posiada około tysiąca sklepów chrześcijańskich, należących w znacznej części do ludzi nie mających pojęcia o handlu i kalkulacjach handlowych, prowadzących handel po omacku, zależnych od hurtowników-żydów. Towary zwykle brane są na kredyt lub na weksle, od których sklepikarz zmuszony jest płacić procenty, stanowiące niekiedy lwią część zysku z handlu. Wiele towarów dostarczanych jest do sklepu przez pośredników-żydów i kupowanych z trzecich lub czwartych rąk, a bardzo często zdarza się, że na zakup towarów, za które płacić trzeba gotówką, zaciąga się pożyczkę u lichwiarzy, płacąc wysokie procenty.

W tych warunkach prowadzony handel nie tylko się nie rozwija, ale po pewnym czasie musi wyczerpać swój kapitał i upaść.

Tymczasem sklepikarze-żydzi cały swój wysiłek skierowali ku wynalezieniu jaknajkorzystniejszego rynku pokupu i w tym celu zrzeszają się, pomagając sobie wzajemnie. Wówczas, gdy naprz. bakalie i owoce zagraniczne sklepikarze chrześcijanie zakupują w składach miejscowych, lub w najlepszym razie u hurtowników warszawskich, sklepikarze-żydzi zrzeszają się, składają pieniądze i zakupują towar wagonami, którym po przyjeździe na miejsce, dzielą się zaraz na stacyi kolejowej.

Obecnie, gdy drobny handel chrześcijański doczekał się poparcia ze strony kupujących chrześcijan, jest nie tylko potrzebny, ale koniecznym założenie stowarzyszenia sklepikarzy chrześcijan, opartego na pomocy wzajemnej.

Zrzeszając się z sobą, przez wymianę zdań i ścieranie poglądów, sklepikarze ujednostajniłoby pewien system handlowy i wynaleźli sposób podniesienia poziomu drobnego handlu chrześcijańskiego. Zwalczaliby konkurencję nieuczciwą i starali się o uprzywilejowanie cen przez nabycie towarów możliwie z pierwszej ręki. Utworzywszy wzajemną pomoc, nie dopuściliby do gnębienia drobnego handlu chrześcijańskiego przez lichwę, która trzyma go na uwięzi.

Założenie stowarzyszenia wzajemnej pomocy sklepikarzy chrześcijan ma w obecnej dobie, przełomowej dla handlu polskiego nadzwyczajne zna-

czenie, to też byłoby pożądane, aby tem zajęli się conajrychlej zainteresowani.

Eug. Wiatrowski.

Organizowanie żydów.

Łódzkie gazety żydowskie nawołują, do organizowania ekonomicznego i finansowego żydów z powodu obecnego ruchu polskiego. Żądają więc zakładania jaknajwięcej żydowskich towarzystw wzajemnego kredytu dla kupców, wzmocnienia istniejących i zakładania nowych towarzystw pożyczkowo-oszczędnościowych we wszystkich miastach i miasteczkach dla żydów.

„Kupcy żydowscy powinni też organizować wzajemne związki pomocy i stowarzyszenia, które będą stały na straży swych interesów i odpięły ataki antysemitów. Podobnie muszą się połączyć i zorganizować inne żywioły żydowskie“ i t. d.

Gazety żydowskie, wychodzące w Łodzi od niedawna, nie wiedzą, albo udają, że nie wiedzą, iż ta organizacja już od wielu lat istnieje. Mamy bowiem takie fakty, jak np. że bardzo wybitne fabrykantowe zwykle herbatę kupowały u żydów, po cukier zaś chodziły naprzeciwko do chrześcijańskich składów, w tem przekonaniu, że waga lepsza i cukier czystszy rękami pakowany. Powodowały się również i tem, że kupiec na herbacie zyskuje co najmniej 25 proc., na cukrze zaś tylko 5 proc.

Co się zaś tyczy kas, to pożądanym byłoby, aby żydzi robili obroty tylko przez siebie zaoszczędzonymi pieniędzmi.

Szkice londyńskie.

I. Korespondenci z placu boju.

Wojna bałkańska zajmuje gorąco umysły angielskie. To też dzienniki poświęcają jej sporo miejsca. Informacje to pierwszorzędną wartość. Obrzydliwe artykuły prasy berlińskiej i sprzedajne entuncyacje wiedeńskiej i paryskiej, nie wytrzymują z londyńską publicystyką najmniejszego porównania. Szybkość i dokładność informacji, niezależność sądu i opinii — oto cecha prasy angielskiej, cecha bezcenna wobec dzisiejszej sytuacji międzynarodowej. Szczególniej zatarg bałkański znajduje w prasie angielskiej wszechstronne oświetlenie. Ale bo też nie szczędzi ona kolosalnych nakładów w celu zdobycia potrzebnych informacji. Prasa polska nie ma wyobrażenia o tem, ile kosztuje np. utrzymanie wojennego korespondenta na placu boju.

Taki korespondent wojenny przeciętnego dnia w Londynie, wysłany na plac boju pobiera miesięcznej gaży 1500—2500 szylingów, co stanowi 750—1700 rubli. Naturalnie, asekuracja, wykwipowanie kompletne łącznie z koniem namiotem, kuchenką polową — nie jest wliczone. Poza tem korespondent ma zupełną „carte blanche“ na depesze, których przesyłanie kablem podmorskim w przybliżeniu ocenić można na 25,000

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób weneryznych skórnych, włosów i niemocy płciowej.
Godziny przyjęć: od 8—1 i od 4—8 dla pań od 4—5-jej
Pzy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „603“—„014“.
Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wiracyjny.
Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. 2809

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowne Panie Klientki, że przy pracowni sukien i okryć damskich **otworzyłam**

Sklep Galanterii damskiej i męskiej

Z poważaniem

Wł. Janiszewska

ulica Przejazd № 16
vis à vis placu „Cyklistów“.

Carpe diem.

Nikt kochać nie broni,
Dopókiśmy młodzi,
Woda wodę goni,
Dzień po dniu uchodzi.
Dzień po dniu uchodzi,
Marnować go zbrodnia,
Więc koniak Szustowa
Trzeba pijać co dnia.

szylingów miesięcznie! Historia świadczy, że po bitwie pod Mukdenem sześć wielkich dzienników londyńskich otrzymało kablo-gramy, zawierające kilka tysięcy słów, w cenie 35,000—40,000 szylingów! Zdarza się czasem, że dziennik otrzymuje identyczne depesze, zdarza się, że nieraz kosztem 5,000 szylingów, wyrzuconych w błoto — do kosza redakcyjnego, musi za nie płacić! Słowo kablogramu kosztuje 6 franków, a niedawno korespondentka „The Daily Chronicle” z Cetyni wysłała depeszę, zawierającą 12,000 słów.

Ilustrowany tygodnik „The Sphere” z 23 listopada zawiera ciekawe ilustracje z życia korespondenta wojennego na Bałkanach. Pole sporządzenia i obserwacji przy wojskach sprzymierzonych jest dla korespondentów bardzo ograniczone. Śmiało twierdzić można, iż żaden z nich prawdziwej bitwy nie widział. Wszyscy korespondenci przy armii bułgarskiej poza Starą-Zagorą i Mustafą-Paszą nie mogą nosa pokazać. Dało to humorystycznemu tygodnikowi „Punch” temat do bardzo dowcipnej karykatury; zdała od bitwy, konno, pisze korespondent z zawiązanymi oczyma w swym notatniku; „jestem świadkiem wiekopomnej bitwy”. Po obu stronach stoi warta bułgarska, pilnie dająca oko na wszelki ruch korespondenta.

Karykatura ta, niestety, bardzo jest bliska prawdy.

Większą swobodę ruchów mają korespondenci przy armii tureckiej. Nawet korespondent „Times’a” p. Hamilton dostał się do niewoli bułgarskiej po bitwie pod Lile-Burgas. Za to cenzura w Konstantynopolu daje się we znaki, choć obejść ją łatwiej, wysyłając listy via Constanza (port rumuński).

Stają niechętni anglików, a więc i prasy londyńskiej jest olczana armia serbska. Tragiczny i okrutny zgon Dragi i Aleksandra do dnia dzisiejszego w społeczeństwie angielskim wywołuje odrzę do tego narodu. Podczas ostatniego targu z powołu konsula austriackiego Prohazki, cała prasa angielska stała po stronie Austrii. Zapomniano o kardynalnych obowiązkach trójporozumienia wobec tej dziwkiej istocie metody więzienia konsulów. Należy zauważyć, nawiasem mówiąc, że jedna Anglia nie uznała dotychczas oficjalnie „wstąpienia na tron serbski króla Piotra.”

II. Home rule. — Lekarze. — Sufrażystki. — Wojna europejska.

Parlament w Anglii rzadko wytrzymuje lat 5, a z parlamentem związane jest, oczywiście ministerium większości. Średni okres czasu danego ministerium — to dwa lata. Po dwóch latach, nawet ilościowo nieznaczne głosowania, wykazujące mniejszość posłów po stronie premiera, winien on, zgodnie z tradycją, podać się do dymisji. Asquith już owe dwa razy przekroczył, a mimo to do dymisji się nie podaje. Ba, jego koledzy oświadczenia, iż wybory odbędą się dopiero po przyjęciu home-rule’u. Opczyca konserwatywna wytyczyła tedy wszystkie siły, by sprawa nienawistnego home-rule’u przewlec jaknajdłużej. Pierwszy atak udał się w zupełności. Po zeszłotygodniowych awanturach sprawa irlandzka stoi na miejscu, bill finansowy home-rule’u z tygodniową przeszło zwłoką, wchodzi ponownie pod obrady parlamentu.

Mniej kłopotu ma rząd z doktorami, którzy ostatecznie zebrał się na meeting w Londynie. Było ich przeszło 200, delegatów z całej Anglii i Irlandyi. Odrzucili po dwudniowych obradach propozycje rządu w kwestyi „insurance act” (8 szylingów 6 pensów rocznie od zaasekurowanego), ale natychmiast przystąpili do dalszych pertraktacji, zdając sobie sprawę, że tak kolosalna i wybitnie popularna reforma społeczna musi wejść w życie. Szczegóły tej ciekawej bądź co bądź sprawy; walki eskulapów z rządem, znajdują interesujący się w tygodniku lekarskim „The Lancet, Strand, London” i w oficjalnym organie „British Medical Association”.

A i z sufrażystkami jakoś się uspokoiło. Nie słychać o napadach, tłuczeniu szyb, wzniesieniu pożarów. Owszem, „kobieta angielska ukazała się w Londynie z olśniewającą gałązką pokoju, która jednak snadnie może się zmienić w płonąca pochodnię prawdy” — jak wołają na ulicach sufrażystki. Po rozreklamowanym pochodzie pieszym 6 czy 7 sufrażystek z Edynburga do Londynu, kandydatura Jerzego Lansbury’ego zajmuje opi-

nię publiczną. Lansbury poseł z ramienia Partii Pracy (Labour Party), wslawił się swoją ostrą filipiką w parlamencie, skierowaną przeciwko nie ludzkim sposobom walki „płci brzydkiej z płcią piękną”. Mianowicie wystąpił stanowczo przeciwko głodówkom sufrażystek i zyskał przez to dożgonną wdzięczność angielsk. Obecnie zrzekł się mandatu swego i kandyduje, jako poseł sufrażystek z Bromby. Ciekawą jest rzeczą, czy przejdzie. Byłby to widomy znak, iż reforma praw wyborczych jest bliska. W walce o tę reformę nawet posłowie Partii Pracy nie występują jednomyślnie. Niedawno 6 parlamentarzystów przedstawicieli proletariatu wypowiedziało się przeciw sufrażystkom.

Za to w sprawie wojny europejskiej jednomyślna jest opinia przywódców ruchu robotniczego w Anglii. I chociaż niedzielny wiec w Londynie daleki był od świetnych manifestacji w Paryżu i Berlinie, niemniej jednak trójporozumienie poważnie liczy się musi z tym nieoczekiwanym zgoła w polityce czynnikiem. Niemiecki mówca Frank, jak i delegat Międzynarodowego Biura Socjalistycznego w Brukseli, Ed. Anseli, gorąco byli oklaskiwani przez uczestników wiecu. Zapowiadany Herve nie przybył, ku zmartwieniu żadnej sensacji publiczności angielskiej.

Dyskusja polityczna w Niemczech.

Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu rozpoczęła się dyskusja nad obecną sytuacją polityczną. W izbie zjawili się wszyscy ministrowie, galerie izby są przepełnione.

Pierwszy zabrał głos kanclerz Rzeszy. Oświadczył on, że od lat dziesiątek starały się wielkie mocarstwa o uregulowanie kwestyi bałkańskiej i zażegnanie groźącego niebezpieczeństwa. Ciągłe groził wybuch wojny, trzeba było wielkich wysiłków, aby utrzymać powszechny pokój.

Zdawało się po wybuchu wojny bałkańskiej, że i obecnie wojna europejska jest nieunikniona, ale niebezpieczeństwo na razie zażegnano. Faktem jest, że wielkie mocarstwa usilnie się o to starają. Interes Niemiec jest na Bałkanach mniejszy, niż innych mocarstw, a jest on dwojaki; interes ekonomiczny i interes pośredni sojuszników.

Sytuacja obecnie jest taka, iż w obrocie tego interesu sojuszników Niemcy muszą głos zabrać.

Mocarstwa powinny wspólnie działać, aby nie dopuścić do zaostrzenia się istniejącego konfliktu. Widoki tej pracy są dobre, gdyż wszystkie gabinety prowadzą rokowania między sobą. Narazie kanclerz nie może przedstawić szczegółów. Sprawa wyjaśni się, gdy mocarstwa będą wiedziały, na jakich podstawach przyjdzie do skutku sojusz bałkański. Wtedy będzie można powiedzieć coś stanowczego. Gdyby się okazało, żeby naszych sojuszników zaczęło lub interesy ich były zagrożone, to Niemcy gotowe są w myśl idei sojuszu stanąć energicznie w ich obronie i nie dopuścić do nadwyrężenia ich wpływów w Europie. Dla nas i całego świata europejskiego ważnym jest zachowanie dotychczasowej sfery wpływów i ścisła łączność z sojusznikami, przez których możemy utrzymać dobre stosunki z państwami bałkańskimi.

Po kanclerzu przemawiał soc. Ledebour i Basserman. Z polaków przemawiać będzie poseł Trampezyński.

Mowa kanclerza wywarła bardzo silne wrażenie. Zwłaszcza zwrócił uwagę ustęp, gdy kanclerz podkreślał, że Niemcy staną w obronie sojuszników. Uważają ten ustęp za energiczne wystąpienie przeciwko Rosyi. Dziennikarze francuscy obecni na posiedzeniu uważają, że wystąpienie to było skierowane także pod adresem Francyi.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Wisłimira. Jutro Lubomila.

TEATR POLSKI (Cegielniana nr. 63). Dziś „Tragedya Florencka” Oskara Wilde’a i „Upadek domu Abendsztern”, B. Winawera. Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Dzieci” Bahra. (Na dochód biednych matek przy Tow. dobroczynności. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Dziś „Lilie” Morstina. Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Grzeszna noc” Mitti’ego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

WYSTAWA MALARZY POLSKICH (Piotrkowska 113) otwarta codziennie od godz. 10 rano do godz. 10 wieczorem.

CZYT. i BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 9 wic.; w niedziele i święta od godz. 5 do 6 po pol.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA” (Piotrkowska 105) otwarta od godz. 6 po pol. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6 — 8 wic.; w niedziele i święta od 1—3 po pol.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po pol. do 10 wic.; w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(a) Bawełna. Prezes komitetu bawełnianego przy giełdzie moskiewskiej nadesłał komitetowi giełdowemu łódzkiemu dane statystyczne, dotyczące zapasów bawełny za czas po dzień 14-ty listopada 1912 r., mianowicie:

U sprzedawców na składach w Moskwie bawełny z nasion amerykańskich sprzedanej 7874 bele; z nasion amerykańskich nie sprzedanej 23,680 bel; z nasion miejscowych sprzedanej 319 bel, niesprzedanej 4118 bel, razem na składach w Moskwie z nasion amerykańskich i miejscowych 35991 bel.

W drodze dla okręgu moskiewskiego: z nasion amerykańskich niesprzedanej 19,352 bele, z nasion miejscowych 2872 bele, razem w drodze z nasion amerykańskich i miejscowych 22,224 bele. Ogólna ilość zapasów bawełny na składach w Moskwie i drodze: niesprzedanej 50,022 bele, sprzedanej 8193 bele, razem 58,215 bel.

Na ogólną liczbę 26 firm handlujących bawełną otrzymano odpowiedzi od 11 firm.

Dane statystyczne co do zapasów bawełny w fabrykach po dzień 14 listopada r. b. na podstawie odpowiedzi otrzymanych od 49 fabryk centralnego okręgu (nie odpowiedziało 21 fabryk), są następujące:

bawełny rosyjskiej z nasion amerykańskich 149,666 bel, z nasion miejscowych—25,690 bel; bawełny amerykańskiej—20,627, egipskiej—7099; różnej—700, razem 203,782 bele.

(a) Konsorcjum węglowe. W tych dniach odbyło się ogólne zebranie roczne członków łódzkiego Konsorcjum dla zakupu węgla. Przewodniczył p. Jakób Petters.

Sprawozdanie za czas od 1 października 1911 r. do 1 października 1912 r. wykazuje, że członkowie wybrali węgli wprost ze stacji kolejowych 8,609 wagonów i ze składu wozami 9,247 wagonów, razem 17,856 wagonów, czyli 10,892,160 pudów; ogółem wartości 1,743,217 rubli 5 kop., w tem węgla zagranicznego 44 pr. i krajowego 56 pr.

Przez cały rok sprawozdawczy zapasy węgla były dostateczne; odczuwano tylko brak sortowanych drobnych gatunków węgla (jak np. „orzesek”), gdyż kopalnie nie są w stanie zadośćuczynić wszystkim zapotrzebowaniom tego gatunku z powodu, że „orzesek” coraz częściej stosowany jest w fabrykach do palenisk z rusztem łańcuchowym (ruchoym).

Ceny węgla normowane były stosownie do rynku węglowego łódzkiego. Na letnie miesiące zmniejszone były o 3 do 8 kop. za korzec, względnie do gatunku.

I tak: zagraniczny kostkowy zimną kosztował 1 rb. 37 kop., latem 1 rb. 32 kop. korzec; „orzesek” — 1 rb. 6 kop. i 1 rb. 4 kop.; drobny — 1 rb. 5 kop. i 1 rb. 3 kop.; krajowy kostkowy I — 1 rb. 28 kop. i 1 rb. 20 kop.; krajowy kostkowy II — 1 rb. 15 kop. i 1 rb. 10 kop.; krajowy „orzesek” — 1 rb. 5 kop. i 1 rb. 2 kop.; „orzesek” II — 95 kop. i 92 kop.; drobny I—88 kop. i 85 kop.; miał 69 kop.

Po zamknięciu rachunków za rok sprawozdawczy przypadła jako zwrot członkom suma w stosunku 4 1/2 kop. od każdego wybranego korca węgla.

W ciągu 15-letniego istnienia Konsorcjum

wyeksponowano węgla 239,000 węgla, wartości 20,950,000 rb.

Liczba członków Konsorcjum wynosi 100. Wybory dały wynik następujący. Do zarządu wybrani pp.: Ernest Leonhardt (prezes), Ernest Wever (wiceprezes), Karol Hoffrichter, Henryk Kadler, Karol Kroening, Julian Krusche, Gustaw Lehman, Jakob Petters, Franciszek Ramisch, Leopold Rosenbaum, Otto Sztark, Juliusz Triebe. Do komisji rewizyjnej — pp.: Adolf Hofman, Karol Stuldt, Henryk Kinzier.

Zebrań uchwalono przeznaczyć dla biednych mieszkańców 7 wagonów węgla, wartości 9,100 rubli do rozporządzenia chrześcijańskiego i żydowskiego Tow. dobroczynności.

(e) O koncesyje aptekarskie. Wydział lekarski piotrkowskiego rządu gubernialnego rozesał cyrkularz do właścicieli aptek, w którym zaznacza, że podczas rewizji aptek okazało się, że niektórzy właściciele aptek nie mają dokumentów stwierdzających własność ich apteki. Tymczasem na mocy ustawy aptekarskiej Król. Polsk. (art. 41, 42, 144—149, właściciele winni mieć pozwolenie (koncesyje) na prowadzenie nabytej apteki na swoje imię.

W celu uniknięcia nieporozumień i zastosowania się do wymagań ustawy wydział lekarski poleca właścicielom aptek nie mającym pozwolenia, wystarać się o nie w rządzie gubernialnym (dołożywszy do prośby dwie marki po 75 kop) i na przyszłość, przy nabywaniu aptek, ściśle stosować się do wyżej wymienionych art. ustawy.

(g) Z wystawy malarzy polskich. W niedzielę na wystawie artystów polskich panował ożywiony ruch do samego zamknięcia.

Zbiorową wycieczkę urządziło Tow. abstynentów. Oprowadzał ją i objaśniał udziałem art. malarz p. Przybylski. Ogółem zwiedziło wystawę do 1-go grudnia 1491 osób starszych i 751 uczniów i uczennic.

Celem uprzystępnienia zwiedzania wystawy, komitet uchwalił dla zbiorowych grup obniżyc ceny wstępu.

Obecną serję obrazów zwiedzać będzie można tylko jeszcze przez bieżący tydzień, później bowiem zamieniona zostanie na inną.

(h) Z kasy pożyczkowo-oszczędnościowej przy Resursie rzemieślniczej. Wczoraj odbyło się nadzwyczajne ogólne zebranie członków tej kasy. Nie rozporządza ona dużymi funduszami, więc i działalność jej będzie narazie dość ograniczona. Do jej rozwoju dopomóc mogą członkowie zgromadzeń cechowych, których fundusze są ulokowane w rozmaitych instytucjach finansowych. Naturalnie, cechy powinny w takim razie rozciągać pewien nadzór nad operacjami kasy.

Wysłuchawszy referatu, przedstawiającego powyższy pogląd, i uznawszy jego słuszność, zebrani postanowili agitować w tym kierunku.

(h) Z VI towarz. pożyczkowo-oszczędnościowego. Wczoraj w VI towarzystwie pożyczkowo-oszczędnościowym, przy ulicy Przejazd № 14, odbyć się miało zebranie i wybór reprezentantów tej kasy. Ponieważ zebranie nie przyszło do skutku, następne odbędzie się dn. 4 b. m. o godz. 7 wieczorem i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

W dniu tym o godz. 8-ej wieczorem odbędą się wybory reprezentantów drugiej grupy w I-m terminie.

(a) Zawieszenie wypłat. Według „Kommer-santa“ zawiesiła wypłaty firma manufakturowa „Grinberg i Chałfin“. Pasywa wynoszą 70,000 rb. Firma przemianowana została na Dom handlowy „L. Grinberg“.

W temże mieście zawiesiła wypłaty firma manufakturowa „Dom handlowy Chwul i Sp.“ Pasywa wynoszą 35,000 rb.

Zawiesiła wypłaty w Piratynie Munia Henkin. W Zofijówce, gub. ekaterynosławskiej, zawiesiła wypłaty Bencyon Pliner. Pasywa wynoszą 20,000 rb.

(a) Wystawa w Chabarowsku. W roku 1913 zaprojektowano w Chabarowsku urządzenie wystawy kraju nadamurskiego.

Jako eksponaty na wystawę będą przyjmowane między innymi artykuły handlu wwozowego i wywozowego kraju nadamurskiego, a w tej liczbie wyroby fabryczne.

Otwarcie wystawy nastąpi w lipcu 1913 r. termin jej trwania dwa miesiące.

Wobec tego, że kraj nadamurski nadaje się jako rynek zbytu towarów łódzkich, zapewne też fabrykanci łódzcy zainteresują się wystawą.

(c) Nowy sklep polski. W ubiegłą sobotę wikaryusz parafii św. Krzyża ks. Szczepniak dopełnił poświęcenia nowo utworzonego sklepu polskiego z galanterią i konfekcją damską i męską, p. Władysławy Janiszewskiej przy ulicy Przejazd pod nr. 16.

Wobec małej stosunkowo liczby tego rodzaju sklepów chrześcijańskich w Łodzi i przyjętej przez p. J. zasady kontentowania się przystępnym procentem, sklep ten liczyć może na powodzenie, zwłaszcza, że p. J., jako długoletnia właścicielka pierwszorzędnego magazynu strojów damskich, jest specjalistką w konfekcji damskiej i cieszy się ogólnym uznaniem klientek.

(x) Teatr „Casino“. Dziś zmiana programu. Do godz. 9-ej wieczorem demonstrowany będzie bardzo piękny dramat w 3 aktach „Podstęp dyplomaty“, ponadto komedia stylowa „Romans pani Du-Cordon“ i t. d.

Od godz. 9-ej wieczorem, po cenach podwyższonych ze względu na wielkie koszty, jakie poniosła dyrekcja „Casino“ sprowadzając obraz, demonstrowana będzie „Walka byków w Hiszpanii“.

Zdjęcia z natury wykonała firma paryska braci Pathe podczas przedstawienia walki byków w olbrzymim cyrku w Madrycie, w obecności przeszło stu tysięcy tłumów. Obraz zawiera 700 metrów długości. Cieszy się on ogromnym powodzeniem zagranicą, wywierając na widzu potężne wrażenie.

(x) Choroby zakaźne. Łódzki szpital miejski dla chorób zakaźnych wykazuje od dnia 25-go listopada do dnia 2 grudnia chorych na ospę—7, z których 4 zapisani zostali w ostatnim tygodniu. Na szkarlatynę zapadł 1, a że pozostało 4, z których jeden wyzdrowiał, więc też liczba tych chorych nie przekroczyła cyfry czterech. Na dur wysypkowy przywieziono jednego, na różę 1 i na dysenterję jednego. W szpitalu więc znajduje się chorych 13.

(e) Nagły zgon. Wczoraj wieczorem zmarł nagle długoletni inkasent łódzkiej straży ogniowej ochotniczej s. p. Ernest Harasz w wieku 60 lat. Zgon ten sprawił pewne wrażenie. Zmarły w ubiegłą sobotę otrzymał dymisyę z zajmowanej posady inkasenta i niezmiernie się tem przejął; w niedzielę udał się do kościoła ewangelickiego, gdzie się komunikował, a wczoraj wieczorem znalazł go w mieszkaniu zmarłego.

(a) Ucieczka aresztanta. Wczoraj w sędzie pokoju 4 rewiru m. Łodzi, przy ul. Konstancy-nowskiej № 74, miała być rozpatrywana sprawa 20-letniego Icka Burakowskiego, oskarżonego o kradzież. Burakowski odpowiadał z więzienia. Przed rozpoczęciem sprawy Burakowski oświadczył konwojującemu strażnikowi, że chce wyjść na dwór. Jakoż wyszedł na podwórze, a stamtąd wybiegł na ulicę. Strażnik puścił się w pogoń, krzycząc „stój“. Gdy wezwania tego Burakowski nie usłuchał, padło kilka strzałów z mazuera. Jedna z kul ugodziła w nogę i przebiła kość na wylot. Burakowski padł przed domem № 70. Rannego pod silną eskortą odwieziono na kurację do szpitala św. Aleksandra.

(a) Ciągło bandyci. Kiedy pociąg kolejki dojazdowej Konstancy-nów — Łódź powracał do remizy, w pobliżu przystanku Srebrna wskoczyła na tylną platformę dwóch bandytów, z których jeden przyłożył lufę rewolwerową do skroni konduktora Franciszka Krzewińskiego, drugi zaś zdjął przewieszoną przez ramię torbę z biletami i gotówkę rb. 20 kop. 30, poczem obaj bandyci krzyknawszy „dobranoc“ szybko zbiegli.

(a) Rabunek. Do sklepu Lejby Borzykowskiego, przy ul. Wilanowskiej nr. 28, wpadło wczoraj trzech bandytów, uzbrojonych w rewolwery. Jeden stanął przy drzwiach wyjściowych, drugi, przykładając lufę rewolwerową do głowy małżonkom Zalewskim i znajdującej się podówczas klientce Zalewskiej, steroryzował wszystkich. Trzeci zaś, spłodrowawszy szufladę i nic w niej nie znalazłszy, zrewidował kieszenie obecnych i zabrał kilkanaście rubli, poczem razem z towarzyszącymi uciekł.

(a) Defraudacja. Zamieszkały przy przy ul. Konstancy-nowskiej nr. 109 Dawid Łęczyciel, zawiadomił policję, że jego pracownik kantorowy Motel Lubinśki, otrzymawszy do zdyskontowania weksli na 800 rb., zabrał gotówkę i uciekł z Łodzi.

(p) Zapalenie się słomy. Wczoraj, o godz. 5 po poł., zawezwano II i IV oddziały straży ogniowej ochotniczej na ulicę Widzewską nr. 136, w piwnicy, gdzie zapaliła się słoma. Ogień w zarodku ugaszono.

(h) Okradzenie sklepu. W nocy z niedzieli na poniedziałek do handlu win K. Wolskiego, przy ul. Konstancy-nowskiej nr. 8, weszli przez pierwsze piętro złodzieje i skradli towaru na 500 rb., poczem tą drogą zbiegli.

(a) Kradzieże. Nieznani złodzieje wyjęli drzwi w drzwiach, prowadzących do sklepu wesołego, przy ul. Rzgowskiej nr. 32 i przez okno stali się do wnętrza, skąd zabrali gotówkę 100 rubli, oraz wódkę na 15 rb.

— Z mieszkania R. Feldona, przy ul. 25, za pomocą podrobionego klucza skradł rzeczy, wartości 150 rb.

(e) Systematyczna kradzież. W sklepie przy p. Pinkusa Lichtenberga, przy ul. Piłsudskiego pod nr. 64, zauważono systematyczną kradzież, której brak okazał się wartości 200 rb. Wykryć sprawcę kradzieży, dwóch pracowników sklepu pozostało i ukryli się w składzie na noc. O godz. 5 nad ranem skrzyknęły drzwi zamknięte na klucz do sklepu wszedł stróż domu, który na widok pracowników kantoru cofnął się. Na podwórzu znalazł klucz podrobiony, a w mieszkaniu stróża trochę pieniędzy. Aresztowany stróż tłumaczy się, że wszedł do sklepu, gdyż zauważył drzwi otwarte.

(a) Odpust w Łagiewnikach. W niedzielę przyszłą obchodzono będzie w Łagiewnikach uroczystość odpustowa ku czci Niepokalanego Poczęcia Najsw. Panny Maryi. Z racy tej, już od soboty w kościele tamtejszym odprawiana jest codziennie Nowenna czyli nabożeństwo dziewięciodniowe.

(e) Zmiany w duchowieństwie. Wikaryusz parafii św. Macieja w Pabianicach ks. Antoni Godziszewski, przeniesiony został na taką parafję do parafii Piotrkowo, w pow. nieszwaskim. Ks. Roman Drojewski przeniesiony został z Bogdanowa pow. piotrkowskiego, do Brzeźna pow. sieradzkiego.

Uwolniony został wikaryusz parafii św. Barbary w Częstochowie ks. Paweł Guranowski.

(a) Z Chojen. Na odbytem w tygodniu ubiegłym zebraniu gromadzkim w Starych Chojnach jednomyślnie uchwalono otworzyć wiejską jednoklasową szkołę ogólną. Na utrzymanie szkoły i nauczyciela postanowiono płacić po 15 kop. od morga. Na razie, z powodu braku odpowiednich funduszy zaniechano przystąpić do budowy własnego budynku, natomiast uchwalono wydzierżawić od właściciela folwarku Chojny budynek po starej karczynie i w lokalu tym po należytem odrestaurowaniu urządzać szkołę. Załatwienie tej sprawy powierzono komisji szkolnej. Dla przyspieszenia tej sprawy, dwóch członków komisji udaje się do naczelnika łódzkiej dyrekcji naukowej z prośbą o poparcie starań.

(a) Wykolejenie pociągu. Wczoraj, o godz. 7 wieczorem, na kolejce aleksandrowskiej, tuż przy torze kolei kaliskiej, wykoleił się 4 kołami wagon motorowy pociągu, co spowodowało długotrwałą przerwę w komunikacji.

(a) Straszny wypadek przy budowie studni. Od kilku tygodni w posesyi fabrycznej Ignacego Hordliczki w Zgierzu prowadzi się roboty około budowy studni. Na budowlu tej, zatrudniającej kilku robotników, zdarzył się wczoraj w godzinach popołudniowych straszny wypadek, ofiarą którego padł jeden z robotników, Andrzej Wolf, lat 40, zamieszkały w Zgierzu przy ul. Łódzkiej pod nr. 250. Mianowicie, gdy robotnicy wyciągali z głębi studni piasek, na rusztowaniu urwało się nagle kółko, podtrzymujące linę, wskutek czego wał przybrał odwrotny a gwałtowny obrót i Wolf, który nie zdążył odskoczyć wraz z towarzyszącymi na bok, został uderzony korbą w głowę tak silnie, iż padł trupem na miejscu.

Przybyli wkrótce na miejsce wypadku dr. Neugebauer, zastał już stygnące zwłoki.

Po przeprowadzeniu na miejscu śledztwa, zwłoki przewieziono do mieszkania. W pozosta-wił żonę i dwoje dzieci.

S Z T U K A.

(x) Teatr popularny. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś we wtorek „Lilie“, dramat w 4 aktach Morstina.

Jutro w środę i w czwartek daną będzie wyborna komedia w 3 aktach p. t. Grzeszna noc“ Mittiego.

W piątek po raz trzeci „Jeniec Napoleona“.

sztuka w 3 aktach Stan. Kozłowski, która na dwóch pierwszych przedstawieniach wywarła na widzach ogromne wrażenie dzięki swej oryginalnej treści i wartości literackiej.

W sobotę po południu po cenach najniższych „Lille“, dramat w 4 aktach z prologiem A. Morstina.

Najbliższą nowością teatru popularnego będzie sztuka w 5 aktach H. Sudermana p. t. „Koniec Sodomy“ ze współudziałem najwybitniejszych sił aktorskich.

(x) Teatr polski (Cegielniana 63). Z kancelarii teatralnej komunikują nam:

Jutro „Dzieci“ Bahra, na rzecz biednych matek przy Tow. dobroczynności.

We czwartek premiera głośnej, pełnej wytwornego dowcipu fantastycznej komedyi Stefana Krzywoszewskiego p. t. „Dyabeł i karczmarza“, obsadę której tworzy całkowity zespół artystyczny pod reżyserią p. Ant. Bednarczyka.

Dyrekcja wyposażyła sensacyjną tę nowość w nowe dekoracje i stylowe kostiumy.

Autor ma być obecny na premierze, która obudziła wśród bywalców teatralnych żywe zainteresowanie.

(x) Teatr w Domu Ludowym. Ubiegłej niedzieli kółko dramatyczne Stowarz. robotników chrześcijańskich, pod reżyserią p. T. Orłowskiego, artyści teatru popularnego, odegrało w Domu Ludowym, przy ul. Przejazd № 34, „Skalmierzanki“, sztukę ludową w 3 aktach ze śpiewami i tańcami I. N. Kamińskiego.

Sztuka ta, obfitująca w szereg scen komicznych trzyma widza od początku do końca w wesołym usposobieniu, to też nic dziwnego, że dość licznie zebrana publiczność bawiła się doskonale.

Wszyscy wykonawcy wywiązali się ze swych ról dobrze, lecz na szczególniejsze wyróżnienie zasłużyli przede wszystkim pp. Michałowski, Kowalski i Skibiór, oraz panie: Załupska, Krawczyk i Mertyn.

Zakończył przedstawienie mazur w 4 pary, wykonany z werwą i życiem pod kierunkiem p. Pruszyńskiego. W. A.

Z dziełnic polskich.

Z KRAKOWA. Wezwanie do ofiar. Koło polskie ogłasza odezwę, nadesłaną przez bułgarski Czerwony Krzyż, który wzywa wszystkie narody słowiańskie do składania ofiar, a szczególnie Polaków, którzy niejednokrotnie walczyli o niepodległość i pierwsi znanali potęgę turecką.

RZESZOW. Wyrok śmierci. Iwan Szonow, morderca Adama Łastowieckiego, skazany został przez trybunał w Rzeszowie, na podstawie jednogłośniego werdyktu przysięgłych na karę śmierci przez powieszenie. Obrońca zgłosił zażalenie nieważności i prosił o polecenie skazanego łasce cesarskiej. Morderca wysłuchał rzucając na około dzikie spojrzenia i odgrażając się sędziom przysięgłym.

ZE LWOWA. Reforma wyborcza. Na wczorajszym posiedzeniu przedstawicieli Koła polskiego i klubu rusińskiego ujawniły się głębokie antagonizmy między Polakami a Rusinami w sprawie reformy wyborczej do sejmiku. Tylko dla Wiednia wydano komunikat uspokajający.

Komitet „czuwający“. Prezes Rady narodowej ogłasza w dziennikach, że w najbliższych dniach zwoła posiedzenie Rady, na którym wybrany zostanie komitet, mający czuwać nad wypadkami życia bieżącego.

Demonstracja. Wczoraj wieczorem odbyły się demonstracje pod pomnikami Mickiewicza. Wygłoszono liczne przemówienia.

Pod zarzutem szpiegostwa. W Tarnopolu aresztowano kilku żołnierzy pod zarzutem szpiegostwa.

Wybuch dynamitu. W Niżniowie znaleźli robotnicy około mostu na Dniestrze paczkę dynamitu i wywołali wybuch. Kilku robotników zabitych, a kilku ciężko rannych.

Z POZNANIA. Komitet, który zajmuje się zbieraniem ofiar na rzecz rannych Słowian, wysłał na ręce Pasicza sumę 6,062 marek (około 3,000 rb.). W liście komitet prosi, żeby sumę tę rozdzielić w równych częściach między Bułgarów, i Czarnogórców.

Z LITWY I RUSI.

Aresztowanie. Agencja Petersburska donosi, że w Wilnie ubiegłej nocy aresztowano 96 żydów, którzy zebrali się nielegalnie i dokonywali składki na cel partyjny.

Rewizya. W Białymstoku władze sądowe wraz z przedstawicielami policji dokonały ścisłej rewizji w kancelaryi kościoła parafialnego. Podobno rewizya jest w związku z przejściem pewnej osoby wyznania prawosławnego na katolicyzm.

Wojna na Balkanach.

Sprzymierzeńcy między sobą.

Pod miastem Seres w Macedonii (około 60 kilom. na północo-wschód od Salonik nad jeziorem Tachunos; przyp. red.) przyszło do krwawego starcia pomiędzy wojskiem bułgarskim i greckim. Grecy, straciwszy 200 ludzi w zabitych, zmuszeni zostali do odwrotu.

Krwawy incydent ten charakteryzuje napięcie stosunków i antagonizm pomiędzy Bułgarami i Grekami o granicę obustronnych posiadłości w Macedonii. Pierwszy ten wypadek pomiędzy sojusznikami, jako wybuch dawno tłumionego spóźawodnictwa, nadać może wypadkom w Macedonii i kwestyi przyszłych granic, zupełnie nowy i niespodziewany obrót.

Oficyalne sprawozdanie komendanta armii bułgarskiej Teodorowa występuje z ostrymi zarzutami przeciw Grekom, z okazji zajęcia Salonik.

Teodorow wykazuje, że Bułgarzy pierwsi wkroczyli do miasta i pierwsi je zajęli, choć formalnie Turcy poddali się Grekom, ponieważ Grecy postawili znacznie łagodniejsze warunki, niż Bułgarzy.

Stosunki między Bułgarami a Grekami są bardzo napięte.

Zwycięstwo Bułgarów.

Dnia 30 z. m. wojsko bułgarskie po rozbiciu Turków pod Kirdżali zajęło miasto. Turcy cofnęli się do Gumuldżynu, 20,000 jednak pozostało w okręgu gumuldżyńskim. Wojsko tożagrażało linii komunikacyjnej Bułgarów pod Gumuldżynem i wojsku ich, oblegającemu Adrianopol. Skutkiem tego wysłano silną kolumnę Bułgarów do Gumuldżynu i Dedeagacza. Jednocześnie wyruszyła kolumna kawalerji wzdłuż prawego brzegu Maricy, żeby odciąć Turkom drogę do Gallipoli. Trzecia kolumna również składająca się z konnicy i tamże wysłana zaatakowała przed Dedeagaczem pozycje tureckie i zajęła miasto. Sześć dni wstecz Bułgarzy zaatakowali pozycje tureckie pod Maranli. Turcy w wielkim nieporządku cofnęli się, porzuciwszy po drodze mnóstwo zapasów wojennych.

Scigając Turków Bułgarzy zajęli Gumuldżinę Turcy zaś pod osłoną ariergardy cofnęli się kolejną do stacyi Fere, następnie do wsi Markamli, gdzie zajęli pozycje.

D. 26 z. m. po długotrwałej bitwie Turcy wywiesili biały chorągiew, warunki poddania się ich były jednak niemożliwe do przyjęcia i następnego dnia Turcy ostatecznie złożyli broń.

Do niewoli dostali się dowódca oddziału Mehmed-Iwer basza ze sztabem, 265 oficerów i 12,000 żołnierzy, zabrano 8 armat górskich, 2 karłaczownice, 1500 koni i znaczną ilość zapasów.

Zawieszenie broni.

Protokół zawieszenia broni postanawia: 1) Zawieszenie broni zostaje zawarte na dni 14. 2) Armia turecka i państw sprzymierzonych pozostają na stanowiskach zajmowanych obecnie. 3) Żadna ze stron zawierających zawieszenie broni nie może prowadzić dalej podczas zawieszenia broni robót fortyfikacyjnych, ani też przedsiębrać wysyłki naprzód żołnierzy lub amunicji. 4) Obleżone twierdze Adrianopol i Skutari podczas 14-dniowego zawieszenia broni, otrzymywać będą codziennie żywność potrzebną na jeden dzień.

Pierwszy sekretarz sułtana odjechał z Bafiszkiej do Konstantynopola, aby sułtanowi przedlo-

żyć do podpisania protokołu w sprawie zawieszenia broni. Nizami-pasza i Reszid-pasza opuścili Konstantynopol i wyjechali do Bafiszkiej na ostatnie konferencje, które rozpoczęły się onegdaj o godzinie 2-jej. Zawieszenie broni zawarte będzie z wszystkimi państwami bałkańskimi i obowiązywać będzie z chwilą podpisania protokołu.

Następnie rozpoczną się rokowania pokojowe, podczas których armie nieprzyjacielskie pozostaną na dotychczasowych swoich stanowiskach. Bułgarzy odstąpili od żądania kapitulacji Adrianopola, który pozostać ma i nadal w rękach tureckich. Bułgarskie wybrzeże morza Czarnego, które Turcy zablokowali, oddane zostanie Bułgarom.

Austro-Węgry a Serbia.

Obecna sytuacja.

Sytuacja polityczna nie uległa żadnej zmianie. Mimo oficjalnych, uspokajających zapewnień rządu serbskiego, nie ustają wycieczki prasy serbskiej przeciw Austrii. Sprawa konferencji ambasadorów jest jeszcze ciągle sondowana. Uważana ona jest atoli jedynie jako środek do porozumienia. W kołach dyplomatycznych jednak uważają, że konferencja ta nie byłaby zupełnie obowiązującą. Żywo komentowaną jest także nadzieja rychłego zawarcia pokoju.

W kołach poinformowanych brak dotychczas oficjalnych wiadomości o koncentracji wojsk serbskich na granicy austriackiej.

Przygotowania na granicy.

„Loc. Anzeiger“ donosi z Belgradu:

Wbrew zaprzeczeniom biura prasowego jest faktem, że Serbia wysłała wojska ku granicy bośniackiej. Artylerję, która znajdowała się pod Adrianopolem i Skutari, sprowadzono do Krajujowacu.

Dziś i jutro odbędzie się plenarne posiedzenie Rady stanu, która zajmie się kwestją zabezpieczenia dla Serbii środków do ewentualnej nowej wojny.

Sprawa Prochaski.

Raport konsula Prochaski nadszedł już do Wiednia w całości. Zapowiedziane opublikowanie dotychczas nie nastąpiło dlatego, że, jak słychać, relacja jest jednym wielkim aktem oskarżenia przeciw zachowaniu się władz wojskowych serbskich. Fakty, objęte oskarżeniem, są tego rodzaju, że wymagają równocześnie z ich opublikowaniem zażądania satysfakcji.

Przedewszystkiem relacja potwierdza wszystkie zarzuty poprzędno już w prasie podniesione, że żołnierze serbscy pod komendą oficerów wtargnęli do gmachu konsula, zamordowali kawasów i albańczyków, którzy się tam schronili, następnie zdarli chorągiew austriacko-węgierską, spłądowali archiwum, a konsula Prochaskę oplwali; chorągiew austriacko-węgierską zdarto i sponiewierano. Przejęcie poczty, otwarcie listów konsularnych i odcięcie konsula od komunikacji ze swym rządem dopełniło czary.

Po otrzymaniu relacji, gabinet austriacko-węgierski przystąpił do ustalenia rodzaju zadośćuczynienia, jakiego domagać się ma od rządu serbskiego.

Zapewniają, że pertraktacje co do rozmiaru zadośćuczynienia są w pełnym toku.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 2 grudnia (P.) Sąd okręgowy skazał autora książki „Prawda w Port-Arturze“ Nozina na miesiąc aresztu za dyfamację przeciw kapitanowi pułku strzelców Keltenko.

RYGA, 2 grudnia (P.) Skończył się strajk w 14 większych drukarniach; spodziewane jest, że od dnia 3 b. m. pisma niemieckie zaczną wychodzić regularnie. Kierownicy strajku ukarani zostali administracyjnie.

WILNO, 2 grudnia (P.) W nocy aresztowano 96 żydów, zgromadzonych na wiecu nielegalnym, na którym zbierano składki na cele partyjne.

WIEN, 2 grudnia (wt.) Inspektor armii

austro-węgierskiej bar. Conrad von Hoetzendorf był dziś u ces. Franciszka-Józefa i zdał mu dokładny raport ze swej podróży do Bukaresztu.

WIEN, 2 grudnia (wł.) Nadeszła tu wiadomość, że powołani w zeszłym tygodniu rezerwiści z r. 1909 celem wzmocnienia korpusów galicyjskich, zostali znów uwolnieni z szeregów.

BUDAPESZT, 2 grudnia (wł.) Dziennik urzędowy ogłasza rozporządzenie ministerjalne w sprawie przywrócenia przymusu paszportowego w stosunku z Serbią.

PRAGA, 2 grudnia (P.) „Dziennik Pilzeński” donosi, że podczas demonstracji, urzędowej w Pilźnie przy przejściu z kolei przez ulice miasta orkiestra 35 pułku, tłum wznosił okrzyki: „Niech żyje Serbia, niech żyje Rosya!” Rozlegały się również okrzyki przeciwko wojnie.

PARYŻ, 2 grudnia (wł.) Wiadomości o zranieniu pod Skutari ks. Daniły czarnogórskiego następcy tronu, brzmią sprzecznie. Pierwsza wersja głosiła, że książę odniósł ciężką ranę, zadaną odłamem pękającego granatu i że będzie musiał się poddać niebezpiecznej operacji brzucha. Druga wiadomość, jaką otrzymał czarnogórski konsulat generalny, głosi, że książę po przemijającej słabości ma się zupełnie dobrze i znajduje się przy boku króla Nikity pod Skutari.

KONSTANTYNOPOL, 3 grudnia (P.) Pełniący obowiązki ministra Achmet-Feis-pasza podał się do dymisji. Marszał Fuad mianowany na jego miejsce.

KONSTANTYNOPOL, 3 grudnia (P.) Według ostatnich wiadomości Grecja odmówiła zdjęcia blokady morskiej. Możliwe, że Turcja nie będzie nastawać na to.

GENEWA, 2 grudnia (wł.) Donoszą tu z Kairu, że proklamowanie protektoratu Angli nad Egiptem jest już postanowione.

RZYM, 2 grudnia (wł.) Agencja Stefaniago donosi, że prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych otrzymali od wszystkich kolonii albańskich we Włoszech południowych depesze, w których żądają niezawisłości Albanii i protestują przeciw wszelkiemu podziałowi.

BERLIN, 2 grudnia (wł.) Gabinet niemiecki zawiadomił urzędowo Czarnogórze, że Niemcy życzą sobie stanowczo autonomii Albanii.

BIAŁOGROD, 2 grudnia (wł.) „Tribuna” donosi, że przywódca mahometańskich albańczyków, Derwisz Kamil, rozwija agitację za kandydaturą księcia Karola rumuńskiego na tron księżęcy niezależnej Albanii.

BIAŁOGROD, 2 grudnia (wł.) Dzienniki donoszą, że flaga narodowa albańska, wywieziona na gmachu rządowym w Durazzo, została onegdajszej nocy przez niewiadomych sprawców skradziona. Gdy wojska serbskie obsadziły Durazzo, przywódcy albańscy uciekli na okrętach.

KONSTANTYNOPOL, 2 grudnia (wł.) Sułtan otrzymał z Genewy od komitetu młodoturckiego list z pogrózkami, jeżeli nie wypuści z więzienia aresztowanych młodoturków i nie ogłosi na mocy swej władzy kalifa, wojny świętej.

BERLIN, 2 grudnia (wł.) Przywódcy młodoturków, których jeszcze nie aresztowano, podtrzymują swoje twierdzenie, że rada ministrów uchwaliła znieść konstytucję w Turcji. Sułtan waha się jeszcze z podpisaniem tej uchwały.

Oczekują, że wielki wezyr Kamil hasza ustąpi po zawarciu pokoju, poczem utworzonyby został gabinet konserwatywny na czele którego ma stanąć szwagier sułtana Damad Ferid hasza, któryby stanął na czele rady stanu. mającej zastąpić parlament.

LONDYN, 2 grudnia (wł.) Poseł rosyjski w Białogrodzie, bar. Hartwig miał oświadczyć korespondentowi „Daily Telegraphu”, że nigdy nie działał inaczej w Białogrodzie, jak tylko w myśl urzędowego stanowiska Rosyi. Sprawa portów adriatyckich jest dla Serbii żywotną koniecznością ekonomiczną.

DURAZZO, 2 grudnia (P.) Oddział wojsk serbskich rozlokował się w szkole włoskiej, wobec czego konsul włoski poczynił odpowiednie kroki u dowódcy wojsk.

BUKARESZT, 2 grudnia (wł.) Obiega pogłoska, że Rumunia domaga się od Bułgarii odstąpienia Warny i Ruszczuku.

BUKARESZT, 2 grudnia (wł.) Odbyło się dziś wielkie zgromadzenie delegacji przybyłych z prowincji, którego rezolucja jest zbiorowy protest przeciw okrucieństwu i rzeziom speł-

nianym na albańskich i macedońskich kucwołochach przez zwycięskie wojska greckie. (Plemię kucwołochów zamieszkuje częściowo południową Albanii i częściowo Macedonię. Ilość ich podają w przybliżeniu na 300,000. Plemię to jest pokrewne z rumunami. (Prz. red.)

SOFIA, 2 grudnia (wł.) Urzędowo stwierdzają, że Saloniki zostały pierwotnie zajęte przez bułgarów. Grecy wyzyskali następnie zwycięstwo armii bułgarskiej i sami w sposób podstępny zajęli Saloniki.

SALONIKI, 2 grudnia (P.) Przybyło tu 30,000 zbiegów z Macedonii.

TOKIO, 2 grudnia (wł.) Minister wojny ustąpił, ponieważ rada ministerjalna nie zgodziła się na jego propozycję, aby żałogę stacjonowaną w Korei wzmocnić o dwie dywizje.

Zamianowanie jego następcy sprawia wiele trudności, ponieważ w tej mierze znaczy także wiele opinia korpusu oficerskiego. Prawdopodobną jest dymisja całego gabinetu.

SACHALIN, 2 grudnia (P.) O godz. 12 m. 25 w południe odczuć się dało silne podziemne trzęsienie, Wiszące przedmioty poruszały się. Jednocześnie trzęsienie dało się odczuć we wsiach Onor i Rykowskijskie.

Z ostatniej chwili.

Paryż, 3 grudnia (wł.) Wszystkie dzienniki tutejsze omawiają żywo mowę kanclerza niemieckiego Bethmana Hollwega.

Półurzędowy „Petit Parisien” pisze, że mowa robi na pierwszy rzut oka wrażenie błahe, jednakże przy bliższem wpatrzeniu się widzimy, iż mowa jest obmyślona i stanowi gwarancję dla Austrii, że Niemcy silnie stać będą przy niej.

„Echo de Paris” — że mowa kanclerza nie zaskoczyła mocarstw trójporozumienia, jest jednak dla nich wskazówką, że powinny silnie stać przy sobie.

„Matin” — że kanclerz nie wyjaśnił sytuacji politycznej. Wyraźne pogróżki przeciwko Rosyi są niezrozumiałe wobec tego, co niedawno z trybuny parlamentarnej wypowiedział Kiderlen Waechter, oświadczając, że stosunki Niemiec z Rosją są doskonałe. Poza to mowa sama była płytka.

Londyn, 3 grudnia (wł.) Oświadczenie Bethmana Hollwega dzienniki uważają za dobrą zapowiedź dla idei konferencji mocarstw. „Times” pisze, że mowa kanclerza, jak również poprzednia mowa Kiderlen-Waechtera, przejęte są duchem pokojowym.

Malta, 3 grudnia (wł.) Pierwsza dywizja III eskadry floty angielskiej odpłynęła nagle do Syrii. Fakt ten wywołał wielkie zaniepokojenie, ponieważ eskadra ta miała pozostać na Malcie do Bożego Narodzenia.

Petersburg, 3 grudnia (wł.) Myśl zwołania konferencji międzynarodowej spotkała się w kołach dyplomacji rosyjskiej z większym uznaniem niż w społeczeństwie. Jest pewnem, że Sazonow już poprzednio poczynił kroki w tej sprawie. Rząd rosyjski stoi za Serbią, pragnie jednak, aby konflikt załatwić pokojowo. Pogłoski, jakoby Rosya miała wywierać nacisk na Serbię, w celu przejednania jej na korzyść Austrii są bezpodstawne i rozpowszechniane w celu podkopania wpływów Rosyi na Bałkanach.

Londyn, 3 grudnia (wł.) Miejscem konferencji ambasadorów wszystkich mocarstw będzie Londyn. Minister Grey nie otrzymał dotychczas odpowiedzi wszystkich mocarstw.

Białogrod, 3 grudnia (wł.) „Samouprawa” zamieszcza znamieny artykuł, którego autorem jest, jak twierdzą w sferach dobrze poinformowanych, minister spraw zagranicznych. W artykule tym przytaczane są argumenty dzienników austriackich, przeciwnych żądaniu Serbii co do portów nad Adriatykiem. Artykuł kończy się na-

stępującym oświadczeniem: „Jesteśmy przekonani o słuszności swych żądań i, jako dowód, że nie jesteśmy winni burzenia pokoju Europy, chcemy poddać się całkowicie rozstrzygnięciu, jakie wyda w tej sprawie sąd rozjemczy w Hadze”.

Paryż, 3 grudnia (wł.) „Matin” donosi, że paryskie kąta dyplomatyczne uważają zawieszenie broni za niemożliwe.

Paryż, 3 grudnia (wł.) „Pet. Parisien” donosi, że król Ferdynand i minister skarbu, Teodorow odjechali do Czataldży, aby być przy podpisaniu protokołu rokowań.

Paryż, 3 grudnia (wł.) Z Konstantynopola donoszą, że Turcja czyni energiczne przygotowania do przezimowania swoich wojsk w Czataldży. Co się tyczy zawieszenia broni, to Grecja i Czarnogórze oświadczają, że nie przystąpią do rokowań, dopóki Skutari nie podda się.

Rzym, 3 grudnia (wł.) Dzienniki donoszą, że jeśli Grecja nie zaniecha blokady portu albańskiego Velona, to Austro-Węgry i Włochy wystąpią zbrojnie przeciw Grecyi.

Rijeka, 3 grudnia (wł.) Czarnogórcy bombardowali wczoraj gwałtownie Skutari.

Cetynia, 2 grudnia (wł.) Z Rieki prostują wiadomość o rzekomem zranieniu księcia Daniły w walkach pod Skutari. Zachorował on tylko na influencję i zmuszony jest pozostać czas pewien w łóżku.

Londyn, 3 grudnia (wł.) Z Johannesburgu (Afryka) donoszą, że podczas pewnego pogrzebu, piorun uderzył w tłum. 20 osób zostało zabitych i 15 ciężko rannych.

Londyn, 2 grudnia (wł.) Dnia 24 listopada szalała na wyspach Nosibe straszna burza. Wiele domów leży w gruzach. Setki rannych. Straty olbrzymie. Panuje nęcza.

OFIARY.

Na stypendyum im. *msia s. p. Brzama Szpaczyńskiego przy Szkole Handl. Kupieckiego Łódzkiego*

- Aleksander Heiman 50 rb.
- Nikodem Warszawski 5 rb.
- Bolesław Knapski 5 rb.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 3 XII 1912 roku).

	Zad.	Omiar.	Tran.		Zad.	Omiar.	Tran.
Czeki na Berl.	89.80			B-ku D. War.	168	113	
4% Renta	93.75	93.75		B-ku H. War.			427.60
5% Poż. z 1908				„ „ „ „ „ „	425	420	
5% Poż. z 1908				Akc. Lódzkie			144.50
Premj. i emis.	485	475		„ „ „ „ „ „			107.55
II	382	352		„ „ „ „ „ „			130.50
Salachockle	321	311		„ „ „ „ „ „			261
4% Lis. Ziem.	88.50	87.50	87.00	„ „ „ „ „ „			
4% „ „ „ „				„ „ „ „ „ „			
5% Lis. Warsz.	91.75	90.75	91.80	„ „ „ „ „ „			63.90
4% „ „ „ „	86.70	85.70		„ „ „ „ „ „			
4% Łódz. VII.				„ „ „ „ „ „			
4% „ „ „ „				„ „ „ „ „ „			
4% Łódz. V				„ „ „ „ „ „			
4% „ „ „ „				„ „ „ „ „ „			
5% Ł. Z. E. VII				„ „ „ „ „ „			

Karygodna lekkomyślność!

Pomimo ogłoszenia przez nas w piśmiech, że w wypadkach rozkopywania chodników na ulicach, gdzie są położone kable nasze, prosimy W. Panów, prowadzących roboty, o zawiadomienie o tem Zarządu Elektrowni, abyśmy mogli zaopiekować się naszymi kablami, do tej pory w wielu bardzo wypadkach nie jesteśmy wcale zawiadamiani.

Swiezo mamy do zanotowania karygodny wypadek podobnego lekkowazenia, który tylko dzięki nieustannej kontroli z naszej strony, został na czas spostrzeżony, co zapobiegło przerwie w dostarczaniu prądu do wielu fabryk, a być może i nieszczęściu z ludźmi.

Wypadek powyższy miał miejsce na rogu ul. Mikołajewskiej i Pastel, gdzie zostały rozkopane kable nasze na długości 20 metrów i w kilku miejscach uszkodzone, iż musieliśmy natychmiast zamienić nowymi. Dodać musimy, iż nietylko kable, ale i skrzynka rozdzielcza z kablami, która jest ustawiona na mocnym fundamentie, została podkopana zupełnie i groziła lada chwila przewróceniem, co powiększało jeszcze więcej niebezpieczeństwo. O powyższym wypadku został sporządzony protokół, aby winnych pociągnąć do odpowiedzialności sądowej.

Charlotta z Geyerów JULJUSZOWA KNOLL

wdowa po magistrze farmacyi,

po długiej i ciężkiej chorobie zmarła w Warszawie dnia 1-go grudnia 1912 roku, w wieku lat 78.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dnia 4-go grudnia r. b. o godzinie 1-ej po południu z kościoła ewangelicko-augsburskiego w Warszawie, na cmentarz ewangelicko-reformowany.

Zgodnie z wolą Zmarłej uprasza się o nieskładanie wieńców.

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

3777

Po krótkich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem d. 2 grudnia

Józef Konarzewski

W zmarłym tracimy pracownika, który gorliwą, sumienną pracą i nieskazitelną uczciwością zaskarbił sobie nasz szacunek i wdzięczną pamięć o sobie.

Niech mu ziemia lekka będzie!

Zarząd Tow. Akc. L. Grohmann w Łodzi.

4530

s. p.

Józef Konarzewski

po krótkich i ciężkich cierpieniach przeniósł się do wieczności dnia 2 grudnia.
W zmarłym tracimy nieodżałowanej pamięci towarzysza pracy, który zaletami charakteru po-
trafił sobie wszystkich zjednać. Szczery nasz żal towarzyszy mu do grobu a pamięć o nim długo
wśród nas nie wygaśnie!

Urządnicy i oficjalisci Tow. Akc. L. Grohmann.

s. p.

Józef Konarzewski

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zmarł dn.
2-go grudnia r. b. przeżywszy lat 29.

Wyprowadzenie zwłok na Stary cmentarz
katolicki odbędzie się w środę 4 grudnia o godz.
3-ej z lecznicy Tochtermana przy ul. Podleśnej.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych
i znajomych

4546

Rodzina.

Teatr Polski

po ce-
nach po-
pularnych

We wtorek d. 3 i w piątek 6 grudnia 1912 r.

Tragedya Florencka Upadek domu Abendstern

Oskara Wilde'a.

Brunona Winawera.

Cegielniana 63.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni p. Komora, Dzielna róg
Wschodniej, codziennie od g. 10-ej rano do 1-ej po południu i od 4 do 8-ej
wieczorem, zaś we wtorek i w piątek od g. 5 w kasie teatru 4520

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego“

Łódź, św. ANDRZEJA № 3.

„KU PRAWDZIE“

ilowiesz z pierwszych czasów chrześcijaństwa, bogato
piustrowana. Rzecz dzieje się w Pompei. 193

Życie gospodarcze europejskiej Turcji.

Jako następstwo zwycięstw państw bałkańskich, występuje na widownię Turcja europejska, jako obiekt podziału. — Koniecznym jest przedstawienie pewnych dat statystycznych, będących odzwierciedleniem ekonomicznym upadającego państwa.

Cały obszar Turcji wynosi 169,300 km². Obszar ten zamieszkiwało 6,130,200 ludności. Wilajet konstantynopolski zamieszkuje 1,203,000 obywateli. Kataldzki 60,000. Cyfry innych wilajetów, którym grozi rozbiór, przedstawiają się następująco:

	Całkowity obszar w km ²	Obszar ziemi pod uprawę	Zaludnienie	Gęstość zaludnienia w stosunku na km ²
Adryanopol	58.400	5.810	1,028,000	27
Solum	35.000	2.025	113.000	33
Monastir	28.000	1.854	849.000	29
Kosowo	32.900	5.194	1,053.000	51
Janina	17.900	962	270.000	30

Z wykazu tego widzimy, jak mały jest obszar ziemi pod uprawę, jak niska jest gęstość zaludnienia.

Ustawiczne niepokoje nie mogły wytworzyć rozwoju kultury gospodarczej, o czym świadczy stan dobytku gospodarczego w Turcji europejskiej z końca r. 1910.

Wykaz ten podaje:
545.294 koni, mułów i osłów tj. 9 szt. na 1 km²
1,678.659 bydła " " " "
10,433.441 owiec i kóz " " " "

Jest zatem nadzieja, że przy podniesieniu się kultury i nastaniu normalnych stosunków ten wielki obszar niewyżytkany ziem bałkańskich wytworzy wielką produkcję rolniczą i hodowlaną, będzie śpielnikiem Europy i miejscem zbytu dla wielkiej jej wytwórczości fabrycznej.

Dla Austro-Węgier w pierwszym rzędzie rynki te mogą stać otworem, a wspólne interesy jej z unią bałkańską mogą pchnąć do rozkwitu życie gospodarcze obydwu państw.

Każda jednak chwila przynosi zmiany, firmament się rozjaśnia i zachmurza, a grożący grad kul może zmienić stosunki i spowodować zmiany, o których się nawet dyplomacy europejskiej nie śniło, przede wszystkim zaś skreślić wczesne rachuby finansistów Europy.

ROŻNE WIĘŚCI.

Minister zamiatający ulice. W Czarnogórze od pewnego czasu srożą się silne zawieje śnieżne. Przed paru dniami, z powodu zasp śnieżnych, samochód pocztowy, jadący z Kattaro do Cetynii, ugrzązł w drodze. Śnieg spadł na dwa metry wysoko, tak że nie można było drogi znaleźć.

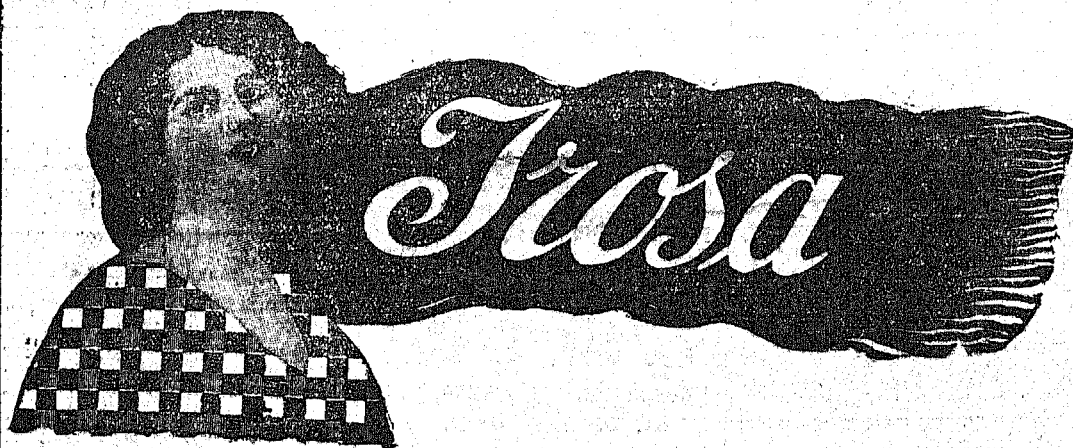
Ponieważ mężczyzn w Czarnogórze obecnie prawie niema, wezwano kobiety i dzieci, aby oczyściły ze śniegu ulice Cetynii. Roboty tej pilnuje sam minister spraw wewnętrznych, a żeby dać dobry przykład i w pracy dopomódz, pan minister sam zgarnia śnieg łopatą.

Aeroplanem ponad ocean. Jak donoszą z Londynu, słynny lotnik angielski, Graham White,

ogłasza, iż poczynił już wszelkie przygotowania do lotu ponad oceanem do Ameryki. Podróż ma trwać 30 godzin. White ma w tym celu wybudować olbrzymi hydroplan z czterema motorami, każdy o sile 250 koni. Hydroplan ten ma osiągnąć 100 mil angielskich na godzinę. Na aeroplan wsiądzie, by odbyć podróż do Ameryki, prócz Grahama White'a, sześć osób, a mianowicie dwu pilotów, dwu mechaników i dwu pasażerów. Celem podróży jest port w Nowym Jorku. Koszta maszyny i złaczonych z podróżą wydatków, mają wynosić około 150 tysięcy rub. Wrazie gdyby hydroplan opadł na morze, to byłoby to niebezpiecznym tylko w czasie burzy. White ma jednak nadzieję, że z pomocą nauki uda się zapobiedz tej ewentualności.

Ile jest gwiazd na niebie? Z postrzegalni w Greenwich dochodzi wieść, że astronom angielski Chapman dokonał już obliczenia gwiazd, rozpoczętego w marcu b. r. Rezultat tej niezwykłej statystyki wyraża się w cyfrze 53 milionów. Rzecz prosta, że Chapman nie dokonał tego sam o własnych siłach; gdyby chciał każdą gwiazdę obliczyć i skatalogować, zajęłoby mu to co najmniej lat sto. Poradził sobie w ten sposób, że niebo podzielił na 260 części, z których każda została oddana pod obserwację innemu astronomowi. Pierwsze spostrzeżenia, czynione przez dwa miesiące, pod kierunkiem Chapmana, okazały się błędne; musiano rozpocząć je nanowo. A mimo to praca olbrzymia została odkonana w czasie bardzo krótkim, obejmującym zaledwie pół osma miesiąca. Określono nie tylko liczbę gwiazd, lecz ich wielkość stosunkową.

!!! Myjcie głowę proszkiem !!!

Najlepszy środek do pielęgnowania włosów.

Radikalnie usuwa łupież i wszelkie nieczystości, czyniąc włosy jedwabistymi i puszystymi. Do nabycia w sklepach aptecznych i perfumeryach. Reprezentant Gustaw Rosenthal, Warszawa-Lódź.

Lecznica D-ra S. Steinberga

BENEDYKTA № 3. Telefonu № 23-82.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopeda. Mechano-terapia (skreywienia kregostupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych.

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonwalizacja. Stosowanie prądów stałych; przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza, Choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier Zellen-Bad).

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKORY, DRÓG MOCZOWYCH
Spacerowa № 40

przy Andrzeja.

8-12 1/2, r. i 5-7 1/2, w.) 1483

Dr. Sonenberg

POWRÓCIŁ 5665

Choroby, skóry, dróg moczowych i weneryczne. Cegielniana 14. Od 11-1 i 5-7 1/2,

Ch. Ł. Berger

Łódź 8 Nowomiejska 8 Łódź

poleca hurtowo i detalicznie: **naftę, sól, śledzie, oliwę mineralną, surową, naftę, oraz oliwę do motorów.** 4386

M. H. WRÓBLEWSKI.

Nowomiejska № 21.

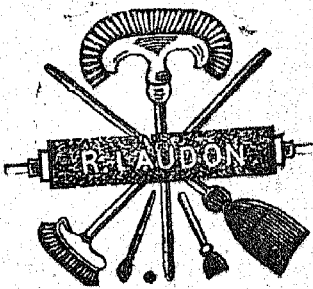
Niniejszem zawiadamiam Szan. swych Odbiorców, iż przygotowałem na nadchodzące święta duży wybór różnych **TOWARÓW NA GWIAZDKĘ** po przystępnych cenach, jako to: krajową i zagraniczną czekoladę, Marmolady, Różne pierniczki, Szproty wędzone i w oliwie, Biklengi, Sarąynki, Oliwę prowanską, Różne konserwy, Miód, Chaiwę, Karmelki miejscowych i rosyjskich fabryk, Bullon „Maggi” oraz **wszelkie dodatki dla cukierników.** 3607

Fabryka szczotek z pendzli

Robert Laudon

Ozielna № 7

poleca jako najodpowiedniejszy prezent na Gwiazdkę dla każdej gospodyni swój bogato asortowany skład we wszelkiego zajropu niezbędne w gospodarstwie szczotki i t. p. 3525

Lecznica chorób oczu

ze stałymi łózkami d-ra B. DONCHINA, okulisty
Piotrkowska 69, tel. 28-39.

Przyjęcia chorych na stałe. Godz. przyjęć w ambulatorium od godz. 10-12 rano i od 4-7 pp. 2655

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalec topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Maczkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Lód sztuczny po 15 kop. pud na miejscu bez odstawy. 445

Inżynierska № 1, tel. 46.

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 85, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 15 KOP. PRZERÓBKA i REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

Walenty Kopczyński

Pierwsza Łódzka Piekarnia Mechaniczna
ŁÓDŹ. Juliusza № 14. ŁÓDŹ.

21-go b. m. została otwarta NOWA FILJA w hotelu PALAST
róg ul. Widzewskiej i Dzielnej. 5151

Jedynie

Humor

czyści wspaniale wszelkie metale.
Do nabycia wszędzie.

Towarzystwo „Humor”.
Reprezentant Gustaw Rosenthal, Warszawa-Łódź. 3555

Autodorożki!

Sz. Publiczności m. Łodzi i okolic
polecam do taskawego użytku, moje

predko, elegancko i bezpiecznie jadące

AUTODOROŻKI

dla przejazdów na wesela, po mieście i na większe, lub
mniejsze przestrzenie w okolicy.

Sena za przejazd wskazana w taksometrze lub z góry umówiona.

STACJA: Pasaż Meyera, vis-a-vis Roszkowski.

Remiza: Piotrkowska 287, róg ul. Czerwonej.

4518

Z poważaniem **Fridolin Jabs**

Dr. med. W. KOTZIN
Ul. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc,
przyjmuje od godz. 10—11 rano
i od 4—6 pp. 2765r
№ telefonu 21-19

Dr. H. Szumacher

Choroby weneryczne i skórne.
Nawrot 2.

Przyjmuje od 8—10 i pół i 6—8 po poł.,
panie od 5—6. W niedziele i święta od
8—1 po poł. 276r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.
Sypylis skórna wenor, choroby dróg mo-
czowych. LECZENIE SYPYLISU EHR-
LICH HATA 606. 748r
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam
od 4—5. W niedziele i św. tylko 1 rano.

Lekarz weterynaryi

S. WOLMAN,
Piotrkowska 145. Telefon 29-00.
Porady w zakresie lecznictwa
wchodzące, diagnostyczne szcze-
pienki, ekspertyzy. 5455

Dr. LEWKOWICZ

chorób skórnych, wene-
rycznych i niemoc płciowa
Konstantynowska 12.

Przy sypylisie (zastosowanie preparatu
„606” i „914”), od 5—1 i 8—8, dla Pan od
5—6 w Niedziele 9-9. Osobna poczekalnia.

Przejazd № 8.
starezy. Telef. 17-14
Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8,
front, 1-e piętro.
Przyjmuje od 9—12 i od 6—8 w

Choroby weneryczne
skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm. od 9—10 rano i od 5—8
wiecz, kobiety od 4—5. 1351—r

Dr. W. Dutkiewicz

Specjalność: choroby skórne
weneryczne 8—10, rano i od
4—7 w. W niedziele od 9—1 p
rano. Zielona 19. 347r.

Dr. I. SILBERSTROM

Zawadzka 12.

Choroby skóry weneryczne (stosowanie
preparatu 606) moczopłciowe. Kosmetyka
lekańska, usuwanie szpecyrych wło-
sów, plam itd. od 11—2 p. p. i od 5—8,
w. Panie: 4—5. Pozerok, oddzielna. W nie-
dziele od 11—3 popoł. 712r

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot 39. Tel. 20-10.
Choroby wewnętrzne,
AKUSZERYA.

Do 9 1/2 rano i 5—7 po poł. 2707

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. p. poł. 4—6. 3523

Dr. LITMANOWICZ

Krótką 12.

Choroby nerek, pęcherza,
cewki i t. p.

Przyjmuje do 10 rano i od 4—8.
Telefon 18-61. 3011

Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnę-
trznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 8—10 rano i od 5
od 7 po poł. Telef 23-10. 259

Lekarz-Dentysta

A. Teplicki

Piotrkowska 121, 1-e piętro
Od 9 1/2 do 3; od 4—8. 2451

Dr. A. S. Tenenbaum

przeprowadził się na ul.
Piotrkowską 145, Telef. 24-16.

Przyjmuje z chorobami wew-
nętrznymi, żołądka i kiszki.
przyjm. od 8—9 i 5—7

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryi.
Piotrkowska № 120.

Przyjmuje od g. 11—12 rano i od
5—6 1/2, p. p. w niedziele i święta
od 10—11 rano. 5474

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne
ul. Mikofajewska 18.

Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół
od 7 i pół wiecz., w niedziele i święta
do 9 do 12 i pół. Telefon № 20-80.

Dr. J. PIENIAŻEK

sp. chor. nosa gardła i
uszu. Przeprowadził się do
Warszawy, Nowogrodzka
6. Tel. 30—17. Przyjmuje od 4 do
6 w niedziele i święta od 10—11.

Dr. BOGUSŁAWSKI

b. ordynator szpitala S-go Ducha w War-
szawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi
choroby kobiece

przyjmuje od 4-ej do 6-ej po południu
Przejazd № 30. 2587

Dr. med. Bolesław Kos

PIOTRKOWSKA 56.

choroby uszu, nosa, gard-
ła i chirurgiczne 3617
przyjmuje do 11 r. i od 4—7 popoł

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów,
wenerycznych lub dróg moczowych.
Gabinet Rentgenowski i światłolecz-
niczy. Piotrkowska 144 róg Bwangelickiej,
telefon № 18-41. Leczenie Sypylisu
„Erlion-Hata 606”. Przyjmuje od 8—2
i od 5—9 wiec. Dla pan osobna pocze-
kalinia. 425r

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosów, Kosmetyka, wene-
ryczne i moczopłciowe i niemoc płciowa
Leczenie sypylisu EHRlich-HATA

„606—914”
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w.
panie od 5—6 po poł. Dla pan osobna
poczekalnia. 247

Dr. B. REIT Szpitala 3.

Sp.: Choroby skórne, włosów, wenerycze-
ne, moczopłciowe i kosmetyka lekańska.
Leczenie Sypylisu Strychninem Erlion-
Hata, 606—1, 3, 4, 5 (w niedziele). Lecze-
nie elektrycznością (elektroliza) i masa-
żem wibracyjnym. Przyjmuje od 9—1 i od
1—8 w niedziele od 9—2 po poł. Dla pan
osobna poczekalnia. 559r

Dr. med. H. PUTZMAN

przeprowadził się na ul. Piotr-
kowska № 10 1-sze piętr. z iron-
tu POWROCIŁ z zagranicy i
przyjmuje codzien. sam od 10 r.
do 1 pp. i od 5 do 7 wiecz. 3191

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Spe-
cjalnie: choroby żołądka kiszki i prze-
ciwny materii (cukrowa, podagra, oty-
łość itd.). Niezbędne dla dyagnozy an-
lizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzieln-
kwi w laboratorium własnym. Od
1—1 rano i od 5—7 1/2, po południu. 168

Dr. med. Wincenty

ŁUKASZEWICZ

b. kliniczny dr. w Petersburgu
Długa 19.

Ch. wewnętrzne, kobiece, dzieci
Od 10—12 r. i od 4—6 w. 4194

Dr. Zofia Majzał

Choroby kobiece i we-
wewnętrzne

Wschodnia № 59. 5109

Dr. Eugenia

KERER GERSZUNI
choroby kobiece.

Piotrkowska 121, tel. 18-07, przy-
jmuje codziennie od 5—6 po poł,
W niedziele od 9—12-ej. 2721

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 2, 1117

Choroby skórne, (włosy), i mo-
czopłciowe, kosmetyka lekańska,
weneryczne.

Przyjmuje od 8-ej do 2-ej po poł. i od
1 i pół do 9 w., damy od 4 i pół do 6-ej

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej).
Choroby skóry i włosów, wene-
ryczne i dróg moczowych. Insty-
tut Röntgenologiczny i światło-
lecniczy. Badanie krwi na syfi-
lis. Od 8 1/2—11 1/2, r. i od 5—2.
Niedziele i święta 9-12 r. 5051

D-ka Felicya Goldberg

Mieszka obecnie 399r

ul. Piotrkowska 107.

Dr. Gustawa. 2796

Zand-Tenenbaumowa

Piotrkowska 145, tel. 24-16

Przyjmuje z chorobami kobiecymi, mo-
czopłciowymi i skórnymi (kobiety i dzie-
ci) od 11 r. do 1 p.p. i od 6 i pół do 8 w.

Dr. Feliks Skuslewicz

Andrzeja 13

Choroby skórne, weneryczne i
moczopłciowe.

Przyjmuje: od 9 1/2 do 11-ej i od
5—8. W niedziele i święta od 9 1/2
do 12-ej. Telef. 26—26. 507-r

Doktor

Wł. Dunin-Nasowicz

przyjmuje codziennie z choroba-
mi wewnętrznymi i dzieci, od go-
dziny 9 do 1 i od 5 do 7 wiecz.
Widzewska 104 m. 15. 4262

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopł-
ciowe. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8

Dla pan 5-6 poczekalnia oddzielna
W niedziele od 8—1-ej.
Krótka 5, telef. 26-50. 1837

STOLECZNY 3787 **L. P. Truzzi**
CYRK
 Na Targowym Rynku.
 Telefon 21-63.
 Wa wtorek, dnia 3 grudnia 1912 roku

Wielkie benefisowe przedstawienie
popularnego skoczka Aleksandra Nipo,

który w dniu swego benefisu wykona dużo nowości, między innymi: **skok przez 8 koni i santomortale przez samochód**, w którym siedzieć będzie 8 osób. Wszyscy pozostali artyści wykonają dużo nowych interesujących numerów. Na zakończenie **Divertissement** wykona art. główną rolę wykona benefisiant, Ostatni występ znakomitego indyanina **Czester-Dycka**.

Anons: W tych dniach wszechświatowa atrakcja „Żywa pisząca żmija”. Atrakcja „PIEKIELNE DYABŁY”, występ pięknej damy.

Jak wyleczyć się z reumatyzmu

(Środek, uwalniający od cierpienia w przeciągu 3 dni). Osoby cierpiące na reumatyzm, oddawna już poszukują środka, któryby istotnie ulżył ich cierpieniom i uwolnił je całkowicie od bóli. Obecnie środek taki otrzymać już można. Znanym jest on pod nazwą „TRAYSER”, nabyć zaś go można prawie we wszystkich aptekach i składach aptecznych jako to:

F. Müllera, Łódź, ul. Piotrkowska; B. Głuchowski, ul. Dzielna; W. Groszkowski, ul. Konstantynowska i w wielu innych. Flakon, zawierający 50 pastylek rb. 2.50, 5 flakonów rb. 10.50.

Dotychczas nie jest jeszcze znanym inny środek, któremu tyle cierpiących zawdzięczało swoje wyleczenie, jak właśnie środkowi „TRAYSER”. Reumatyzm i podagra nie tylko w początkowej formie, lecz nawet w zastarzałej formie poddają się zawsze jego wpływowi. Dowodem skuteczności środka tego może służyć fakt, iż już po 2, 3 dniach przynosi on ulgę cierpiącemu i śmiało rzec można, że na 100 cierpiących 95 odczuwa znaczne polepszenie, zaś przy dalszym używaniu tego środka zupełnie uleczonymi zostaje. Z powyższego wynika, iż jedynie o środku, dającym takie rezultaty, wyżej wypowiedziane zapewnienie dać można. Z tego też wynika, iż lepszych dowodów skuteczności tego środka dać niepodobna, i opierając się na tem przeświadczeniu, radzimy każdemu cierpiącemu na reumatyzm, podagrę i pokrewne tymże choroby niezwłocznie zaopatrzyć się w ten cudowny środek, gdyż jedynie zastosowanie się do rady tej da każdemu możliwość stanowczego ulżenia swym cierpieniom. „Notatki medyczne”. 3539

Dr. Rosenblatt powrócił.

Choroby uszu, nosa i gardła. Przyjmuje 10-11 i 5-7. **Piotrkowska 35.** Tel. 19-84. 2715

Dr. M. PAPIERNY
 AKUSZER I SPECYALISTA
 CHOROBY KOBIECYCH
 ulica Południowa Nr. 23
 Telefon 16-35.
 Przyjmuje do 11 rano i od 4 1/2 do 6 1/2, po poł. 3331

Dr. Jan Cadarski
 Akuszerya,
 choroby chirurgiczne i kobiece
 przyjmuje do 10 r. i 4-6 po poł
 ul. Cegielińska 9 m. 4. 3526

Dobrze prosperująca
PIWIARNIA 4602
 w Konstantynowie pod Łodzią
 zaraz do wynajęcia. Wiadomość
 u Włodzimierza J. Matiatko.

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. — Tel. 170.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
 Godziny przyjęć: panowie od godziny 9-11 r. i od 6-8 po poł., panie od 4-5 po poł.; w niedziele i święta od g. 8 d. 12 r. do 14 r.

Preparat „TRAYSER” przeciw reumatyzmowi i podagrze jest do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Ilustrowana broszura z prawidłowym opisem powyższej choroby wysłana zostanie na pierwasze żądanie bezpłatnie. Adresować M. E. Traysera No. 124 Bangor House, Shoe Lane. London. England, E. C. 125

zostaje na pierwasze żądanie bezpłatnie. Adresować M. E. Traysera No. 124 Bangor House, Shoe Lane. London. England, E. C. 125

100 rubli

naprody otrzyma, kto wyrobi młodemu energicznemu człowiekowi mającemu ładny i skory charakter pisma i biegle rachującemu posiadającemu kasyera inkasenta, magazyniera, który może złożyć do 4000 rb. kaucyi, lub też jakakolwiek posadę biurową prywatną lub rządową. Oferty w Adm. „Rozwoju dla Poszukujących” 4482

LEKARZ-DENTYSTA

Ad. Zadiewicz

Przyjmuje Piotrkowska 120, telefon 14-03. 2559

Zakiat zimowy i popielata sukienka

do sprzedania. Nawrot 42 m. 15.

DROBNE OGŁOSZENIA.

AIAIA! Woźnego Jana Rzepę wydalili, proszę z zamówienia mi zwracać się tylko wprost do kantoru Przejazd 14 tel. 12-01 F. Sekowska. 10645-2-1

AIAI! Meble z kilku pokoiów wyprzedam bardzo tanio oraz biurko, gramofon i maszynę, wyjeżdżając, ul. Piotrkowska 192 m. 6. 10652-3-1

A! Meble rozprzedam za bezcen byle zaraz z powodu wyjazdu z 4 pokoiów, Konstantynowska 33 m. 14. 10651-3-1

A! Szafę małą, dużą, kredens, łózkę, stół, krzesła, otomanę, bielizniarkę, biurko, zegar, maszynę, wyjeżdżając rozprzedam tanio, Konstantynowska 45-11. 10658-5-3

A! Wyjeżdżając muszę zaraz wyprzedzić różne meble, z pokoiów salonowego, stołowego sypialnego, lampy, stoliki, palmy, obrazy, Nowo-Cegielińska 4-7, front. 10489-10-8

A! Szafy do ubrania, łózka i różna meble z pięciu pokoiów wyprzedam zaraz za bezcen, ul. Pańska 54 m. 1. 10484-10-8

A! Największy wybór różnej służby z chlubnymi rekomendacjami poleca kantor rekomendacyjny „Praca” Dzielna 16. 10607-6-2

A! Meble z trzech pokoiów i maszynę nożną rozprzedam tanio, Południowa 24-14. 10498-3-5

C chłopcy silni potrzebni 16-letni do fabryki Nowa 5 (róg Przejazd). 10659

C chłopiec z kilkoklasowym wykształceniem do roznoszenia awizacji po mieście potrzebny. Zgłaszać się „Bank” Piotrkowska 17 od 7 do 7 1/2, w. 3789-5-1

Dozorca magazynier znawca koni drzewa trzeźwy energiczny inteligentny potrzebny. Wynagrodzenie rub. 9 tygodniowo mieszkanie sutereny opał światło; własnoreczne oferty z referencjami w „Rozwoju”. 10644-5-1

Dobry sklep kolonialny zaraz do sprzedania z powodu choroby, Anny 22. 10491-5-3

Do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią na 1-em piętrze. Główna № 33. 10504-3-3

Filia piekarska zaraz do sprzedania. Wiadomość: ulica Grabowa № 10. 10597-2-2

Filia piekarska do sprzedania, Widzewska nr. 121. 10595-2-2

Filia piekarska do sprzedania, Sosnowa 5. 10633-5-1

Gramofon eufonowy 50 płyt sprzedam 20 rubli. Wólczańska 230-95. 10617-5-1

Krawcowa poszukuje szyci w domach prywatnych. Wiadomość Przejazd 22. 10631-2-1

Magieli do sprzedania ulica Krótka 11. (Na Batutach). 10643-2-1

Manka zdrowa ze świeżym posiłkiem u akuszerki Południowa 33 róg Widzowskiej. 10614

Maszyna bebenkowa i pierścień niowa i za 15 rubli sprzedam tanio ulica Złota № 5 m. 47. 10623-5s-1

Młoda panienka porządną rodziców, która dotąd nie była w interesie poszukuje posady w sklepie kolonialnym lub podobnej, „Pod młodą”. 10615-3spt-1

Młoda filia piekarska do sprzedania, Kruca 29. 10588-5-3

Magle sprzedam, Pasaż Szulca nr. 8. 10584-5-3

Male używany fortepian z powodu wyjazdu sprzedam tanio Zakątna 23 m. 15. 10648-2-1

Oficyna drewniana o 6 mieszkańach, pół placu do sprzedania, Młynarska 91. 10469-3-3

Piekarnia w Zgierzu do wypuszczenia w dzierżawę. Wiadomość Zgierz ul. Przytów 457, Józef Balczewski. 10628

Potrzebny chłopiec na posyłki Ludwiki 11. Kucharski. 10629

Przybłąkał się złoty pies z gwiazdką białą na nosie odebrać można ulica Radwańska 40 m. 1. 10625

Poszukuję miejsca kucharki na przychodnię Zielona 55 m. 18. 10627-2-1

Proszę sprawy karne, apelacyjne kasacyjne, kontrakty, paszporty zagraniczne. Dawid Maltów Widzewska 36. 10646

Pralnia z filją zaraz do sprzedania, Zachodnia 44. 10495-5-5

Potrzebne podreczne do pracowni sukien Maryl Soroczyńskiej, Piotrkowska 141 3 piętro. 10609-12

Student medyk udziela lekcji, specjalność francuski i łacina i z przedmiotów kursu gimnazjum. Może przedstawić rekomendacje dyrektora jednego z miejscowych gimnazjów. Zawadzka 7 w sklepie z papierem. 10640-3-1

Sklep kolonialny do sprzedania zaraz ul. Pańska 67. 10632-5-1

Skrzypek Łódz. szkoły Muzycznej poszukuje stałego grania w orkiestrze lub z pianinem. Oferty pod „Skrzypek” (W. W.) 10295-6sc-5

Sprzedam natychmiast sklep spożywczo-tabczynny w dobrym punkcie. Patent, komorne opłacone do Nowego Roku. — Wiadomość: Widzewska 130-51 od 8 wiecz. 10533-5-3

Sublokator może dostać mieszkanie, ul. Zachodnia 24 m. 21. 10599-2-2

Sprzedają tanio różne urządzenia rzeźnicze. Wiadomość ul. Mikołajewska nr. 95. 10591-5-2

Sklep kolonialny do sprzedania z powodu zmiany interesu, ulica Rzgowska nr. 9, naprzeciw fabryki. 10605-5-2

Tanio tapicer przerabia meble i materace zawiadomić kartą pocztową Lipowa 32 Ruskowski 10653-2c-1

Weksł na rb. 75 wystawiony przez Ignacego Pęla na zlecenie T. Many jest nieważny Ostrzegam przed nabyciem. 10620

W do sprzedania z dwoma biłardami z powodu wyjazdu Skwerowa 8. 10630-5-1

Wyłżeł kasztanowaty, brzuch biały centkowany przybłąkał się Rozwadowska 4 m. 2. 10633

Z powodu wyjazdu sprzedam maszynę krytą bebenkową za pół ceny Pasaż-Majera nr. 1 szwajcar. 10627-1

Zaginiony pies w piątek rano, z złotej maści na grzbiecie plama od oparzenia, i obcięty ogon. Proszę odprowadzić na ulicę Rzgowską 59. 10634

Z pokoje kuchnia przedpokój z 2 z wygodami do wynajęcia zaraz lub od 1. Stycznia Konstantynowska 98 oraz różne lokale fabryczne. 10616-3-1

Z magle do sprzedania Piotrkowska 178. 10647-2c-1

Z powodu choroby filia piekarska do sprzedania, Benedykta 22. 10671-5wc-2

Zagubione dokumenty.

Adolf Fürus zagubił paszport, wydany przez wójta gminy Chojny. 10624-3-1

Hipolit Kozłowski zagubił paszport, wydany z gub. piotrkowskiej, gminy Łęczno. 10626-3-1

Ignacy Maciejczak zagubił paszport wydany z gm. Gruszczycy, pow. Sieradzkiego, gub. Kaliskiej. 10621-3-1

Izrael Icek Fleischman zagubił paszport, wydany z m. Ostrowca gub. Radomskiej. 10501-3-2

Jan Nepomucen Skrzypiński zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 10639-5-1

Józef Kucharski zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabr. Hoffmanna w Zgierzu. 10618-1

Leokadya Rajman zagubiła książkę zezwolenia, wydaną z magistratu m. Łodzi. 10621-3-1

Leon Kotacki zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 10589-5-9

Lucya Baryła zagubiła książkę z legitymacyjną, wydaną z magistratu łódzkiego. 10590-3-2

Maryan Rotenruber zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki Paula Karla. 10642-1

Matylda Steinhard zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabr. Goldbluma. 10641-1

Michael Sokolowski zagubił kwit od paszportu, wydany z fabr. Szuberta. 10437-3-1

Skradzono książeczkę legitymacyjną Władysława Konstantem Szymankiewiczowi, wydaną z magistratu m. Łodzi. 7:20 lipca 1911 r. za nr. 86. 10594-3-2

Tomasz Lewandowski zagubił paszport, wydany z gm. Bielawy, pow. Łowickiego, guberni warszawskiej. 10619-3-1

Zaginiony paszport na imię Wojciecha Stasiorka wydany z magistratu m. Zgierza. 10637-3-1

Zaginiony paszport wydany z gm. Bielawy powiatu łowickiego, gub. warszawskiej, na imię Józefy Olejniczak. 10600-5-2

Zaginiony wyżeł (ponter)

biały w złote łaty, wabi się „As”, nos rozdzieleny. Proszę odprowadzić za nagrodą „Apteka, Nowy Rynek 2”. Nieprawdy posiadacz pociągnięty będzie do odpowiedzialności. 4548

OGŁOSZENIE.

Jest do wydzierżawienia restauracja na prawach drugorzędnych w pryncypalnym miejscu, przy ul. Piotrkowskiej w Łodzi, egzystująca przeszło 55 lat. Bliższa wiadomość u właściciela hotelu Victoria w Łodzi. 4554

MIESZKANIA

pojedyncze od 60 rb. Pokój i kuchnia. Lokal na piwiarnię i lokal na sklep rzeźniczy i dwie piwnice z wygodami. Zaraz lub od 1 stycznia do wynajęcia. Ulica Zagajnikowa nr. 15 u gospodarza. Tam też potrzebny motor gazowy lub naftowy, 2-3 koni. 4538

Ciepła i Bielizna

jest niezbędną na zimno

przezo proszę spieszyć do magazynu M. Kołodziejskiego, ulica Andrzeja № 3, gdzie otrzymano świeżo przyjeżdżający port koszul, kaletonów, skarpetek i t. d.

w różnych gatunkach stale nowości w krawatach i galanterii męskiej i damskiej. **M. Kołodziejski 3 Andrzeja 3**

Przyjmuje nadrabianie pończoch ul. Mikołajewska 59 m. 29

WEKSEL

na 100 rb. in blanco, wystawiony przez Adama Nowaka, na zlecenie Fr. Redlicha. Zastrzega się przed nabyciem, iż takowy jest nieważny. A. Nowak. 4490

WOKAZYAII
 8 koni zaprzęgowych kucyk z zaprzęgiem i bryczką, 2 bryczki, szarhan na gumach, mało używany, para chomont angielskich i pojedyncze z bronzem, para szorów, 8 wazy 2 siodła z kompletami, siekaczem. Radwańska 23

CASINO

Program od dziś do piątku 6 grudnia włącznie między innymi:

Podstęp dyplomaty

wstrząsający dramat w 5-ach aktach, obfitujący w niebywale efekty. Część I. Kradzież Tajemnic. Część II-ga. Białanie narkotyku. Część III Szalony pościg.

„Zemsta operatora kinematograficznego”

wspaniała i wyjątkowa komedia w wyk. najoryginalniejszych artystów świata.— Reżyser ulegając wymaganiom chwili zmusił artystów do występowania bez kost. Program powyższy tylko do 9 g. wiecz. 4540 Orkiestra koncertowa „Sextet”.

CASINO

Kolosalne powodzenie! Olbrzymie wrażenie!

Tylko 3 dni

Wtorek dnia 3-go, Środa 4-go i Czwartek 5-go Grudnia.

Początek o 9-ej godz. wiecz.

Walka byków w Hiszpanji.

zdjęcia z natury B-ci Pathe podczas walki byków w Madrycie. Obraz zawiera 700 metrów długości.

Orkiestra koncertowa „Sextet”. (Passepartout nieważne).

Ceny miejsc: Kupon do łoży 90 kop.; I-sze miejsce 75 kop.; II-gie miejsce 60 kop.; III-cie miejsce 50 kop.; Amfiteatr — 60 kop.; balkon 40 kop. 4542

Nowo utworzona lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Lekarza-dentysty

St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i mostków złotych pod kierunkiem technika dentystycznego **C. Perkisa**. Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wyjmowanie zębów bez bólu. Regulowanie krzywo rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 50 kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w. bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127

róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1625

Pierwszorządna i wprowadzona w kraj
firma elektrotechniczna poszukuje

WSPÓLNIKA

chrześcijanina na rayon Łódzki z kapitałem nie niżej Rb. 10,000. Oferty sob „Mot” poste-restante: Główna poczta Łódź.

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią i wygodami natychmiast albo od 1 stycznia do wynajęcia. Ul. Targowa № 43. Wiadomość u gospodarza. 4506

BARDO DUZO DUSZ POLEPSZYŁO SWIE ZDROWIE I TAKOWE UTRZYMUJE PRZEZ UŻYWANIE

PARYSKICH PIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH

D-ra KOWENA

(Dr. CAUVIN)

Oczyszczają krew i regulują czynności kiszek. Zawsze przynoszą ulgę.

Pigułki KOWENA

są do nabycia we wszystkich aptekach i w PARYŻU, Fg. Sr. Denis 147.

3501

Poszukuje

się od Nowego Roku mieszkania z 5 pokojów i kuchni. Oferty ze wskazaniem ceny proszę składać w administracji „Rozwoju”, pod „O. I.”.

Miejski Zakład

dezynfekcyjny

(ulica Łąkowa Nr. 27, telef. 1-99 lub 33,

przyjmuje wszelkie przedmioty i rzeczy do odkażania w kamerach parowej i formalinowej, również podejmuje się odkażania mieszkań, zakładów naukowych, biur, składów, stajen i t. p. pomieszczeń, według taksy, zatwierdzonej przez Ministerium Spraw Wewnętrznych zgodnie z zawiadomieniem gubernialnego urzędu piotrkowskiego z dnia 11/24 lutego 1912 roku za № 1314. 4536

Na p. Zofie Król, niegdyś zamieszkałą przy małżonkach Kotwasińskich w Widzewie, była rzucona potwarz w fabryce Heinza i Kunitzera.

Otóż małżeństwo Kotwasińscy, znający p. Z. Król, uważają, że ta potwarz jest niesłuszną i bezpodstawną. Jeżeli dalej oszczerstwa się powtórzą, to winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

4552 **Piotr Kotwasiński, Małgorzata Kotwasińska.**

CEGIELNIANA Nr. 63

TEATR POLSKI

CEGIELNIANA Nr. 63

W niedzielę, dnia 8-go grudnia o godz. 3-ej po poł. i w poniedziałek, dnia 9-go grudnia o godz. 8-ej wiecz.

odbędą się:

Dwa Wielkie Koncerty

Połączonych Chórów Kościelnych

z łaskawym współudziałem: Artystów Opery Warszawskiej, Orkiestry Akcyjnego Towarzystwa K. Scheiblera i Kwartetu smyczkowego wybitnych amatorów-muzyków miejscowych.

Szczególność w programach.

Bilety wcześniej nabywać można w Kancelaryi Parafialnej św. Krzyża, a w dni Koncertu w kasie Teatru.

Ceny miejsc popularne

Od dziś do piątku olbrzymi program, między innymi:

„Ludzie z wierzeta”

wstrząsający dramat z życia cyrkowego w 5-ach częściach, w wykonaniu najlepszych artystów teatrów królewskich w Kopenhadze.

„I wilk syty i owca cała” wspaniała komedia w wykonaniu artystów włoskich.

NAD PROGRAM 3, 4 i 5 grudnia „SZANSONETKI” sensacyjny dramat w 5-ach częściach, w wykonaniu wybitnych artystów austriackich.